

Inatsisartunut ilaasortaq
Malik Berthelsen
Siumut
-/maani

Qaratsakkut aanaartoortarneq pillugu § 37.1 2011/126 apeqqummut akissut

Qaratsakkut aanaartoortarnermut tunngatillugu Inatsisartunut ilaasortap Malik Berthelsenip apeqqutaanut qujavunga.

Apopleksi tassaavoq qaratsakkut sukkasuumik ajoquseriartorneq nal. akunnerinik 24-nik sivilsinerusumik sivilsussuseqarsinnaasoq. Qaratsap taqaasigut milittoornermik aamma/imaluunniit qaratsakkut aanaartoornermik pissuteqarsinnaavoq. Qaratsap taqaasa neruttorerisa nassataannik qaartoornikkut (aneurysmer) qaqutigoortumik pisinnaavoq. Taamaattoqartarnera amerlasuutigut ilaqutariinni atugaasarpoq/kingornuttagaasarpoq.

Qaratsap taqaasigut milittoornermi taqarsuit imaluunniit taqaaqqat milittarput, taamaalisooqartillugu qaratsap ilaanut aammik pilersuineq unittarpoq. Qaratsakkut aanaartoornermi taqaq qaartarpoq, taamalu qaratsap ilaanut aanaarneq seerisarlu-ni.

Apopleksip amerlasuutigut kinguneqarnerlutsitsisarnera pissutigalugu misigineqarnissaa annilaanngatigineqartarpoq. Tassa apopleksi innarluuteqalernermut pissutaakkajuppoq. Taamaattumik pingaaruteqarpoq pitsaanerpaamik pitsaaliu-nissap, katsorsaanissap piginnaanngorsaaqqinnissallu qulakkeerneqarnissaat.

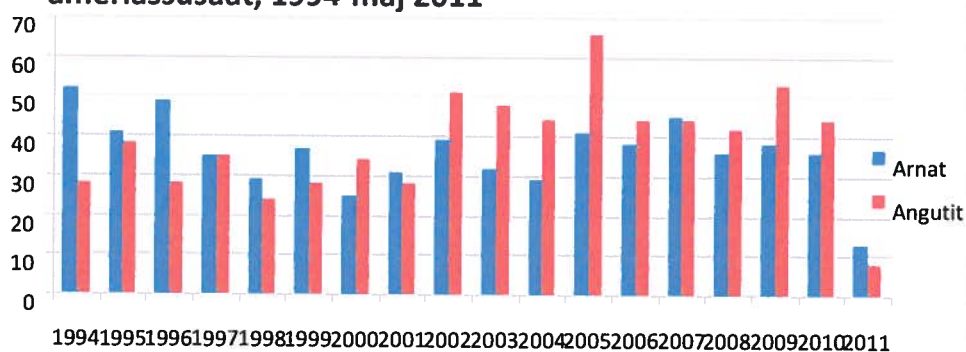
1. Nunatsinni aanaartoornermik eqqorneqartartut ukiumut qanormita amerlatigippat?

Aanaartoornermik eqqorneqartartut amerlassusaat ukiumiit ukiumut allanngorarpoq. Takussutissiaq 1-imi aamma nalunaarsuiffimmi takuneqarsinnaasutut, ukiumi 1994-imiit 2010-mut ukiumut 63-it (ukioq 2001-imi) aamma 107-it (ukioq 2005-imi) akornanni aanaartoorsimasut nalunaarsorneqarsimapput. Arnanut naleqqiullutik angutit amerlanerulaartut aanaartoortarput.

16. juni 2011
Sags nr. 2011-051345
Dok. Nr. 653877

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Takussutissiaq 1: Nunatsinni ukiumut aanaartoortartut amerlassusaat, 1994-maj 2011

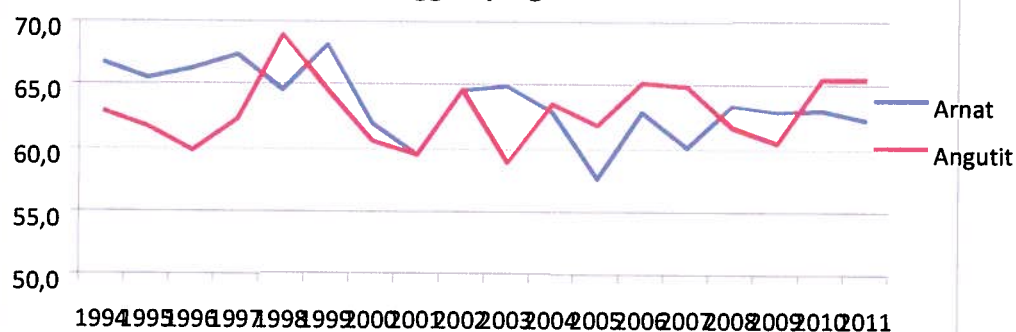
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Arnat	52	41	49	35	29	37	25	31	39	32	29	41	38	45	36	38	36
Angutit	28	38	28	35	24	28	34	28	51	48	44	66	44	44	42	53	44
Katillugit	80	79	77	70	53	65	59	63	93	80	73	107	82	89	78	91	80

Nalunaarsuiffik 1: Nunatsinni 1994-imiit 2010-mut aanaartoortut amerlassusaat

2. Aanaartoormik eqqorneqartartut ukiui agguaqatigiissillugit qa-normita isikkoqarpat?

Ukiuni 1994-imiit 2010-mut aanaartoormik eqqorneqartut ukiui agguaqati-giissikkaanni 60-it aamma 65-it akornanni ukiullit amerlanerpaapput (takuuk ta-kussutissiaq 2).

Takussutissiaq 2. Nunatsinni 1994-2010-mut aanaartoormik eqqorneqartut ukiuisa agguaqatigiissinnerat

3. Nunanut allanut sanilliullugu Nunatsinni aanaartoortarneq annertu-nerua?

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata nakorsaaitortunut uninngaviani qaratsap taqaasigut milittoornerup aamma qaratsakkut aanaartoornerup akornanni asigiinngissuseq ukiualuit matuma siorna misissorneqarpoq. Paasineqarpoq qarats-

sakkut aanaartoortartut taamaallaat 5 %-it missaannik amerlassuseqartartut, sinnerilu (95 %-it) qaratsamik taqaasigut milittoortartut. Nunanut allanut sanilliullugu tamanna allaanerulaarpoq, tassa nunani allani aanaartoornermik eqqorneqartut 15 %-it missaanniittarmata kiisalu taqqamikkut milittoortartut 85 %-it missaanniittarlutik. Tassa kalaallit qaratsamikkut aanaartoortartut ikinnerulaarput.

Nunanut allanut sanilliullugu Nunatsinni aanaartoortartut amerlassusaasa nalu-naarsorneqarnerat nutaajunerusoq piginngilarput, naatsorsuutigineqarporli aanaartoortartut amerliartussasut, ilaatigut nappaat inooriaatsimut attuumassuteqarmat, ilaatigullu inuuneqqortusiartoratta, tassa utoqqaanerusuni nappaatip atugaanerusarnera pissutigalugu.

4. Aanaartoornissap qanoq pinngitsoortinneqarsinnaanera Peqqinnissaqarfimmit Nunarput tamakkerlugu qanormita iliuuseqarfigineqartarpa?

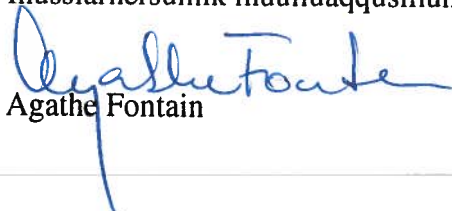
Inooriaatsimi pissusilersuutit arlallit aanaartoornermik kinguneqartitsisinnaapput. Pujortartarneq aanaartoornermik kinguneqartitsilluarsinnaasut ilagaat, aammali imigassamik atornerluineq kinguneqartitsisinnaavoq. Peqqinnartunik nerisaqarneq aamma timinik atuineq aanaartoornissamut illersuutaapput pingaarutillit. Inooriaatsimi pissusilersuutit taakkua Inuunerittap innuttaasut eqqarsaatigalugit pitsaaliuinermi qitiutippai.

Nappaatit ilaat imaluunniit nappaateqalersitsisinnaasut aamma aanaartoornissamut ulorianaateqarput. Pingaartumik taqqat qerattarlutillu nerukillisarnerat aamma aap naqitsinerata qaffappallaartarnera tassani pineqarput, inunnulli aamikkut orsoqarpallaartunut imaluunniit sukkornermik nappaateqartunut aanaartoornissaq qaninnerpaavoq. Aap naqitsinerata qaffappallaartarnera aamma sukkornermik nappaateqarneq peqqinnissaqarfimmi sullitanut sammitillugu pitsaaliuinermik suliaqarfiit, Inuunerissarfiit (inuunermi pissusilersuutit kingunerannut nakorsiararfiit), qitiutillugit suliaannut ilaapput.

Aanaartoornermik malittarinnineq aqutigalugu, aanaartoornerup katsorsarneqartarnerata nukittorsarneqarnissaa peqqinnissaqarfimmi maannakkorpiaq sulisutigineqarpoq, aanaartooreernermili kingunerluutaasinnaasut (soorlu nukinnik aqutsisinnaanermik oqalussinnaanikkullu innarluuteqalerneq) tamakkiisumik pitsaaliorneqarnerat kiisalu piginnaanngorsaaqqiineq suliaqarfiupput isumaginninnermik suliaqarfiit suleqatigalugit kivinneqartussat.

Napparsimasut taakkorpiat pitsaaliiorfigineqarnerisa annertusineqarnissaatut aammalu piginnaanngorsarnissaannut periarfissat qulaajarniarlugit Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfik, Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilaqeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik aamma kommunit 2011-mi ukiap ingerlanerani oqaloqatiginissaannut iliuuseqarniarpunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Agathe Fontain

03. juni 2011

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu matumuuna Apeqqut imaattoq Naalakkesuisunut saqqummiuppara:

Naalakkersuisunut apeqqt:

1. Nunatsinni aanaartornermik eqqorneqartartut ukiumut qanormita amerlatigippat?
2. Anaartornermik eqqorneqartartut ukiui agguaqatigiissillugit qanormita isikkoqarpat?
3. Nunanut allanut sanilliullugu Nunatsinni aanaartortarneq annertunerua?
4. Annaartornissap qanoq pinngitsoortinneqarsinnaanera Peqqinnissaqarfimmiit Nunarput tamakkelugu qanormita iliuseqarfigineqartarpa?

(Inatsisartuni ilaasortaq, Malik Berthelsen Siumut)

Tungavilersuut:

Nunatsinni inuunertoqqusiartorneq ajunngitsup tungaanut ingerlasoqarneranik soorunami takussutissaavoq. Paarlattuanillu aamma peqqinnangitsumik inooriaseqarnerup kinguneranik nappaatinik peqartoq Peqqinnissaqarfimmut artukkiiartortunik.

Ajoraluartumik aatsaat arlaanik ajortumik eqqorneqarsimatilluta- nalaataqarsimatillutaluunniit immitsinnut paarinerulernissamik peqqinnarnerusumilluunniit inuuneqalernissarput eqqarsaatigilertarparput angunialertarlugulu. Isumaqarpunga taamatut eqqarsartarnerput pitsaanerusumut inuiaqatigiit tamatta saatinniartariaqaripput, tassa peqqinnarnerusumik inuuneqarnissarput anguniartuarariaqarparput ajortumik nalaataqarnissarput utaqpeqqaanngikkaluarlutigu.

Erseqqissaatigissavara soorunami ilisimagakku kikkulluunniit nappaammik eqqorneqarsinnaamata, aamma peqqinnartumik inuuneqartut.